
După ce am recuperat valiza cu roți, pe care am sprijinit cojoacele noastre mițoase – prea groase și prea călduroase față de temperatura ambiantă, placută, din aeroportul Zürich-Kloten – Mircea mi-a făcut semn să căutăm repede un ghișeu de schimb valutar. Când așteptam coborârea bagajelor pe covorul rotativ, și-a strecurat mâna în buzunarul drept al pantalonului și mi-a arătat 250 de dolari. Îi fuseseră oferiți de tatăl lui, chiar înainte de plecare. Acest gest protector și discret, impregnat de înțelegere și complicitate, a demonstrat, a câta oară, legătura profundă și trainică dintre tată și fiu, pe care nici timpul care s-a scurs și nici evenimentele care s-au succedat n-au dezmințit-o.

Cu cele câteva sute de franci elvețieni obținuți, ne-am urcat într-un taxi, având ca destinație Gara centrală din Zürich, cu gândul să căutăm un hotel. Cu puțin înainte de căderea serii, cel mai mare oraș al Elveției ni s-a revelat sobru, arogant și opulent, dar și foarte curat și tăcut, cu case în stil neo-clasic, înconjurate de multă verdeață. Zgomotul străzilor era întrerupt doar de sunetul scurt și strident al firelor electrice din rețeaua tramvaielor sau de frânele bruște în fața semafoarelor.

Mircea se uita curios în jurul lui. Prima observație pe care mi-a transmis-o a fost următoarea:

– Uită-te bine la oamenii de pe străzi! Parcă nu ar fi adevărați, ci din plastic! Nimic nu se întrevede pe fețele lor. Mușchii le stau nemișcați iar expresia gurilor, cu buze subțiri, nu pare să exprime nimic: nici zâmbet, nici suferință, nici entuziasm, nici tristețe. Dacă observi cu atenție, vei vedea că aproape toți au ochii albaștri, iar bărbații seamănă neașteptat de mult între ei. Sunt slabi, de talie mijlocie, cu morfologia capului alungită, și poartă o mustață țepoasă, ca spicul de grâu. Parca i-ar fi multiplicat cineva la xerox.

Dincolo de aceste prime considerații, nu puteam să nu recunoaștem că atmosfera era plăcută. Sub frigul pătrunzător al aceluia început de februarie 1981, luminile timide ale înserării împodobeau Zürich-ul cu o aureolă majestuoasă.

După mai multe încercări, ne-am oprit în fața unui hotel-pensiune, în care am rezervat o cameră cu un pat dublu, doar pentru o noapte. Prețul foarte ridicat ne-a tăiat respirația.

Intrând în camera spațioasă și frumos mobilată, eu m-am apropiat de fereastră, fără un scop precis. Am tresărit, văzând, în imobilul învecinat, prin ferestrele neacoperite cu perdele, un cuplu tânăr, cam de vârsta noastră, înconjurat de copiii lor, un băiețel de vreo cinci ani și o fetiță de vreo trei ani, învârtindu-se în jurul unei mese pe care se străduiau să o aranjeze cu pahare frumoase și sfeșnice încărcate cu lumânări albe. Șervetele de masă, tacâmurile, dar și cele câteva decorațiuni de masă completeau armonios cina așteptată. Mă uitam cu jind la liniștea și bucuria caldă pe care o degaja acea familie tânără. Fără să vreau, mă întrebam: „Oare, într-o zi, vom reuși să trăim și noi normal, așa ca ei?”

Simțind insistența cu care eu priveam de la fereastra camerei viața acelei familii de elvețieni, Mircea mi-a propus să ieșim pe stradă, ca să luăm aer, dar și ca să hotărâm împreună ce vom face de a doua zi. Mi-a repetat că singura soluție ar fi să plecăm mai departe, spre New York, la fratele lui. În ce-l privește pe socrul meu, nu știam ce făcuse după plecarea noastră.

Surprinsă, dar și dornică să simt că în curând vom putea avea ceva solid sub picioarele noastre, l-am întrebat pe Mircea cum și-ar imagina această posibilitate.

– Foarte simplu, mi-a răspuns. Îi voi telefona lui Culiță, fratele meu, și-i voi cere să-mi trimită două bilete de avion. Ne vom urca în avion și gata, vom merge la New-York.

Aș fi fost gata să-l cred, dar mi-am amintit că Ambasada Statelor Unite avea nevoie de luni de zile de verificare, precum și de confirmarea faptului că doctorul Ciobanu avea suficiente resurse financiare ca să garanteze nu numai pentru cei doi părinți, ci și pentru noi.

Nu i-am dat niciun răspuns, convinsă fiind că gândurile lui erau total irealizabile. I-am precizat numai că și eu m-am gândit la o soluție.

– Ce-ar fi dacă l-ai contacta pe colecționarul elvețian, Robin W., care locuia la Berna și lucra la Fribourg?

Uimit, revenind parcă dintr-o lungă uitare, Mircea s-a luminat la față, spunându-mi că sunt „geniala”! Vesel, cu toată fizionomia schimbată, mi-a precizat cu entuziasm că a doua zi dimineață vom merge la Poșta centrală și vom căuta în cartea de telefon numărul lui Robin.

– Sunt sigur că ne va ajuta, mi-a spus Mircea, cu încrederea redobândită.

Întorși la hotel, ne-am lăsat răsfățați de câte o baie caldă, cu multă spumă care mirosea a primăvară. Strecurați apoi în patul larg, am descoperit cu uimire, dar și cu mare plăcere, o plapumă ușoară ca fulgul, complet diferită de ceea ce aveam noi acasă. Sub acest nor protector și călduros, ne-am înlănțuit, rostogolindu-ne în îmbrățișări tandre, șoapte drăgăstoase și speranțe infinite. Ne-am iubit atât de mult, încât am uitat că patul înfierbântat în care ne aflam nu mai era cel de acasă, ci dintr-un loc de tranzit spre o destinație necunoscută.

– Bună dimineața, Robin! Sunt Mircea Ciobanu, pictorul român... Vă mai amintiți de mine?

– Bună dimineața, Ciobanu! Ce faceți, unde sunteți, de unde mă sunați?

– Sunt la Zürich, cu Michaela, soția mea, și nu mai dorim să ne întoarcem în România. Vrem să rămânem definitiv în Occident.

O liniște neașteptată se instalează la celălalt capăt al telefonului. Revenind într-un sfârșit din lunga lui tăcere, Robin ne propune să luăm trenul spre Berna, iar la ieșirea din gară să încercăm să găsim un hotel-pensiune asemănător celui din Zürich. Mircea urma să-i telefoneze a doua zi pentru a-i comunica adresa noastră.

Așa cum se știe, la Berna, capitala administrativă a Elveției, își au sediul toate ambasadetele. Aveam, deci, ocazia să ne încercăm norocul pentru a ajunge mai departe, în Statele Unite, și în special la New York...

Ajunși la Berna, am descoperit cu surprindere un oraș pitoresc, foarte șarmant, mult mai mic decât Zürich-ul, al cărui stil urbanistic seamăna cu cel al orașului pe care abia îl părăsiserăm, dar la o scară mai redusă. Hotărâți să găsim o soluție cât mai rapidă, am ales și rezervat o cameră cu pat dublu într-un hotel similar celui din Zürich, la același preț. După ora 18, urma să ne întâlnim cu Robin.

Cu punctualitatea lui de elvețian, Robin W. a venit la hotelul nostru și ne-a explicat foarte clar că nu ne va putea găzdui la el. Ne-a spus că este însurat, că are o nevastă și doi copii, și nu-și poate permite să zdruncine viața cotidiană a familiei sale cu persoane străine, sosite pe neașteptate.

După acest prim duș rece, Robin ne-a propus să ne însoțească la Ambasada Statelor Unite pentru a ne ajuta să obținem viza de intrare pe teritoriul american. După mai mult de o oră de așteptare, funcționarul ne-a răspuns în nemțește, iar Robin ne-a tradus următoarele: din cauza că pe umerii doctorului Ciobanu de la New-York apăsau deja prea multe responsabilități financiare, nouă ni se refuza dreptul de intrare în Statele Unite.

Surprins, dezorientat, Mircea i-a cerut permisiunea funcționarului respectiv să vorbească la telefon cu fratele lui, oferindu-se să plătească el însuși convorbirea. După ceva complicații și întârzieri, a reușit în sfârșit să intre în contact cu acesta. Nu le-au trebuit decât două minute pentru a se înțelege. Într-adevăr, nu aveam nicio șansă pentru Statele Unite. Cu multă convingere și fără nici cel mai mic menajament, Culiță i-a spus:

– Mănâncă pietre, fratele meu drag, pentru că și eu am făcut la fel, când am ajuns la New York! În plus, tu nu ești singur, o ai lângă tine pe Michaela, ceea ce este mult mai important decât îți imaginezi.

Mircea nu a făcut niciun comentariu. Simțeam multă întristare în privirea lui dar, cum nu cunoșteam duritatea afirmațiilor lui Culiță, nu-mi puteam permite să fac nici cel mai mic comentariu.

Ne mai rămăseseră doar două zile de ședere pe teritoriul elvețian, din cele cinci autorizate și înscrise pe vizele noastre turistice. După eșecul de la Ambasada Statelor Unite, Robin ne-a propus să revină a doua zi dimineață și să ne însoțească la Poliția pentru străini, unde vom putea cere azil politic. Aceasta era singura posibilitate de ședere pe teritoriul elvețian, pentru persoanele venite din blocul comunist. Elveția nu recunoștea statutul de emigrant, dar persoanele care obțineau statutul de refugiat politic, după mai mulți ani de proceduri și verificări, puteau beneficia de drepturi egale cu cele ale elvețienilor, exceptând dreptul de a vota.

La ora 9, Robin ne-a condus până la Poliție, explicându-ne în același timp că din acel moment eram stăpâni pe destinul nostru. Apoi și-a luat rămas bun, fără prea multă efuziune, mulțumit de a ne fi îndreptat spre ceea ce noi doream. De fapt, a fost un adio, pentru că după acea întâlnire neașteptată, dar și providențială, nu l-am mai văzut niciodată. A dispărut pe fundalul turbure al începutului destinului nostru occidental.

În sala de așteptare, așezați cuminți pe o bancă foarte lungă, din lemn vopsit în negru, ne tot gândeam cum se va desfășura întrevederea noastră la Poliția pentru străini. La un moment dat, am fost invitați să pășim pragul biroului unui tânăr polițist, nefiresc de corpolent pentru vârsta lui. Era blond, iar ochii lui albaștri lăsausă se întrevadă mai curând căldura decât duritate.

După ce ne-a cerut să-i comunicăm nume, prenume, adresă, stare civilă și alte informații, ne-a întrebat ce profesii avem. Mircea i-a răspuns că este pictor profesionist, iar eu am precizat că sunt ziarist în presa vorbită.

După ce și-a notat toate acestea, tânărul polițist a ridicat privirea, s-a uitat lung în ochii noștri și nu ne-a spus decât atât:

– Carevasazică, nu aveți o profesie.

Am rămas șocată și, fără să vreau, am început să plâng. Mircea mi-a strâns mâna cu putere. Nu reușeam să-mi rețin surprinderea, chiar umilința, în fața unei asemenea interpretări. Mă întrebam dacă acest tânăr polițist înțelesese ce i-am spus. Așa că am revenit, insistând:

– Domnule polițist, eu, Michaela Ciobanu, sunt licențiată în Litere și am exercitat profesia de ziarist, mai mult de opt ani, la București, la Radio-Televiziunea Română. Soțul meu, Mircea Ciobanu, deține o prestigioasă diplomă de la Academia de Arte Frumoase din București, iar de cinci ani este pictor profesionist, membru al Uniunii Artiștilor Plastici. De ce spuneți că nu avem profesii? Dacă nu sunt croitoreasă, femeie de serviciu, coafeză sau infirmieră, iar soțul meu nu este nici lăcătuș, nici tâmplar sau frizer, iar în cele mai bune cazuri, nu suntem nici medici, nici notari, nici profesori, nici avocați sau ingineri, dumneavoastră refuzați să ne luați în serios?

– Bine, bine, vom vedea! ne-a expediat polițistul.

După ce ne-a cerut și reținut pașapoartele turistice, ne-a întins două bonuri de cantină, cu care urmă să ne prezentăm la ora 12 într-un restaurant al cărui nume era menționat pe verso.

În stradă, eu am continuat să plâng surd, iar Mircea, că să-mi abată atenția, m-a luat pe după umeri și, zâmbind, mi-a propus să ne plimbăm pe străzile Bernei, pentru a uita șocul cererii noastre de stabilire pe teritoriul elvețian. La fiecare pas, ne minunam de frumusețea caselor și a străzilor din Berna, de forfoteala calmă a trecătorilor, dar și de dimensiunile restrânse ale orașului.

Aveam impresia că ne aflam în fața unui teatru de copii sau într-o poveste, cum ar fi aceea cu Hans și Gretel. Am admirat galeriile comerciale, dar și maiestuosul Palat Federal cu piața din fața lui, străjuit de o parte de Banca Națională a Elveției și de cealaltă parte de o altă bancă elvețiană, foarte cunoscută. Am privit îndelung statuile aurite din ansamblul sculptural care decora fântânile arteziene din acel perimetru plin de verdeață. Totul ni se revela atât de frumos și liniștit, încât, fără să vrem, nu am simțit cum a zburat timpul. Când ne-am uitat la ceas, înfomețați de abundența apetisantă a vitrinelor, am constatat cu surprindere că ora stabilită trecuse deja. Am căutat în grabă restaurantul, în fața căruia am ajuns la 12.15.

Nu i-am mai putut păși pragul. La intrare, ne aștepta un polițist, care ne-a cerut foarte scurt să-i restituim biletele de masă și să-l urmăm. Îngroziți de acest contact, pe cât de neașteptat pe atât de surprinzător din cauza brutalității lui, eu și Mircea ne-am încrucișat privirile temătoare și interogative. Ce rău făcuserăm? Ce urma să se întâmple cu noi acum?

Conduși de respectivul polițist, am ajuns pe peronul gării centrale din Berna. Însoțitorul nostru nu scotea niciun cuvânt. La un moment dat, a fost anunțată, în dialectul german-elvețian, sosirea unui tren, care după câteva minute a intrat în gară. Nu am înțeles nici de unde venea și niciunde se ducea. Polițistul a așteptat câteva secunde, până ce un domn îmbrăcat civil și-a făcut apariția pe treptele trenului. Atunci am fost împinși discret să urcăm și să-l urmăm pe noul nostru ghid. Tăcuți, am urmat mașinal indicațiile primite.

La un moment dat, eu m-am temut că ne vor retrimite în România, dar mi-am amintit că, totuși, pașapoartele noastre rămăseseră la Poliția din Berna. Atât eu, cât și Mircea, muți de surprindere în fața modului în care se derulau evenimentele, am avut simultan senzația că ieșiserăm complet din realitatea noastră recentă, de proaspăt candidați la statutul de refugiați politic, devenind pe neașteptate protagoniștii unor situații demne de un film polițist. Nu îndrăzneam să ne gândim nici măcar la ce se va întâmpla cu noi până seara.

După aproape o oră și jumătate, trenul s-a oprit într-o gară foarte mică, pe al cărei panou era scris numele localității: Altstätten. Unde ne aflăm? La ce distanță de Berna? Întrebându-l pe însoțitorul nostru, el ne-a răspuns foarte scurt și clar, într-o franceză destul de corectă, că ne aflăm în apropierea orașului St.Gallen, în vecinătatea frontierei cu Austria. Apoi, ne-a făcut semn să coborâm cât mai repede din tren și să-l urmăm. La ieșirea din micuța gară în care nu mai coborâse aproape nimeni, în afara noastră, ne aștepta o mașină în care ne-am urcat, fără alte explicații.

Mașina a pornit imediat, înaintând pe o șosea netedă, care traversa un teren larg, acoperit de zăpadă. În depărtare se întrezăreau munții, a căror podoabă hibernală devenise gri-bleu,

pe linia orizontului. După vreo șapte sau opt kilometri, ne-am oprit în fața unei clădiri oarecare, ce părea abandonată în mijlocul unui teren vast, unde nu se zărea țipenie de om. Am fost întâmpinați de o doamnă, în jurul vârstei de cincizeci de ani, care ne-a aruncat o privire rece pe sub ochelarii ei cu rame subțiri, din metal argintiu. Părea mai curând paznicul unei închisori decât recepționera aceluia imobil singuratic. Bărbatul care ne adusese la destinație a schimbat câteva cuvinte cu ea, apoi s-a urcat în mașina care îl aștepta cu motorul pornit și ne-a lăsat acolo.

În sfârșit, am reușit să aflăm unde ne găseam. Vorbindu-ne într-o franceză foarte neclară și frecând între degete mai multe chei, doamna care ne întâmpinase ne-a explicat că locul unde fuseserăm aduși se numea Lagărul pentru refugiați de la Altstätten. Apoi, răsucindu-se pe călcâie, a încuiat cu zgomot ușa de la intrare în urma noastră.

Cu ochii inundați de lacrimi, m-am uitat la Mircea, întrebându-l doar atât:

– Asta este libertatea în Occident? Pentru un sfert de oră de întârziere la masa de prânz, suntem tratați drept hoți, borfași sau huligani?

La fel de șocat ca și mine, dar încercând totuși să pară mai sigur pe el, Mircea a pufnit pe nas, și-a trecut mașinal mâinile prin părul tras spre spate și a coborât în final mâna dreaptă spre mustața și barba pe care le-a mângâiat în semn de nedumerire. Mi-a șoptit doar atât:

– Nu te neliniști, sunt sigur că este vorba de o neînțelegere. Mâine, cu siguranță, vom afla mai multe. Nu-ți mai face griji și mai ales nu mai plânge, deoarece gestul tău nu este bine văzut și înțeles. Aici, în jurul nostru, nu sunt decât oameni care doresc cu orice sacrificiu să rămână în Elveția. Încearcă să nu pari capricioasă, pentru că nu este momentul...

Doamna cu cheile de la intrare ne-a indicat să urcăm la etajul întâi, unde se aflau camerele de dormit, și să ne lăsăm bagajul acolo. Când am ajuns la ușa camerei care ne fusese indicată, ne-am trezit în fața unei încăperi cu zece sau douăsprezece paturi, acoperite cu niște păaturi aspre, subțiri, de culoare gri cu dungii bej. Pe peretele din stânga ușii se afla un termometru în stare de funcționare. M-am uitat de două sau de trei ori la temperatura indicată: 11°C.

După ce am proptit valiza închisă cu lacătul în dreptul unui pat, mi-am scos ochelarii din geantă, pregătită să citesc niște regulamente de funcționare ale locului unde ne aflam. De pe coridor, Mircea m-a chemat să-mi arate ceva. Atunci, am pus ochelarii în tocul lor și i-am lăsat pe valiză. Când am revenit în cameră, am constatat înmărmurită că ochelarii mei dispăruseră.

Cum a fost posibil? mă întrebam fără încetare. Pe cine să acuz, pe cine să informez? Abia ajunseserăm în acest loc și să încep deja să fac zgomot în jurul meu? Mi-am amintit imediat de vorbele lui Mircea și am tăcut. Totuși am înțeles faptul că eram urmăriți. De cine, de ce?

Am coborât după Mircea, care era deja la parter pentru a căuta un telefon public. Ajunsă acolo și citind orarul cantinei, am înțeles că nu mai aveam nici dreptul la masa de seară. Totuși, dinspre cantină a apărut bucătarul, care ne-a întins mie și lui Mircea două felii de pâine, puțin unt, dulceață și două iaurturi. Mâncând discret, pe un colț de masă, am început să observăm persoanele care se aflau, ca și noi, în acel lagăr de la Altstätten.

În mai puțin de o jumătate de oră, ne-am dat seama că noi eram singurii europeni printre cei aproximativ 30 de refugiați. Cei mai numeroși erau africanii, urmași de tamili din Sri-Lanka și câțiva marocani, atât bărbați cât și femei, în marea lor majoritate destul de tineri.

Un marocan, văzând că Mircea încerca să găsească telefonul, s-a apropiat de el și i-a arătat un loc sub scara care ducea spre camerele de dormit. Acolo se afla o cabină de la care se putea vorbi în lumea întreagă.

La sosirea în lagăr ni se distribuieră 20 de franci în piese mici, adică în monezi, tocmai pentru a-i putea utiliza la telefonul de sub scară. Mircea mi-a spus, foarte discret, că a doua zi dimineață va încerca să sune la Bruxelles, unde avea câteva cunoștințe, români stabiliți în Belgia de mulți ani. Prin ei, spera să afle mai multe amănunte despre Elveția și, eventual, ce alte argumente ar putea invoca pentru a schimba soarta noastră.

Nici nu terminaserăm de înghițit ultima linguriță de iaurt, când l-am văzut pe bucătar venind spre noi pentru a ne preciza obligațiile pe care urma să le îndeplinim chiar de a doua zi dimineață. Lui Mircea i se rezervase spălatul vaselor, al unor oale și cratițe enorme, din material inoxidabil, fără să vorbim de toată vesela și de cutiile, tot inoxidabile, în care se păstrau la cald resturile de mâncare neconsumată. Mie îmi fusese încredințată sarcina de a întreține curate closetele și chiuvetele, atât din WC-urile pentru femei, cât și din cele pentru bărbați.

Gestionara imobilului ne-a informat că ușa de la intrarea în lagăr se deschidea la ora 8 dimineața, după micul dejun, și se închidea la ora 18, ora de cină. Însă unde puteam merge? Clădirea în care ne aflam avea mai curând aspectul unei cazemate, pierdută undeva, la aproximativ cinci kilometri de Altstätten.

Părăsind scaunele pe care șezuserăm îndelung pentru a înțelege ce se întâmpla cu noi, ne-am îndreptat într-un târziu spre încăperea de dormit de la etaj. Ne-a fost aproape imposibil, urcând treptele, să ne strecurăm printre corpurile încinse și pe jumătate dezgolite care se zvârcoleau, se unduiau, gemeau sau lunecau într-un fel de zbatere animalică, în care dorința de împreunare se amestecase cu disperarea în fața singurătății și a incertitudinii.

Am adormit îmbrăcați, de teamă să deschidem valiza pe roțile, singura noastră avere.

A doua zi dimineață, am avut, în sfârșit, dreptul să mâncăm ceva cald, în cantina de la parter. De la masa noastră, printr-o fereastră foarte mare, care avea aproape dimensiunea unui perete întreg, am văzut pentru prima dată peisajul înconjurător. În fața noastră se vedeau foarte aproape munții înzăpeziți și un câmp ce se întindea până la poalele lor, de același alb imaculat. La contemplarea acelei imagini, tulburător de frumoasă prin grandoarea ei, am avut impresia că eram la cinematograful, urmărind un film pe un ecran panoramic, în genul aceluia care povestea „goana după aur” din vestul american, acum o sută de ani. Atmosfera înconjurătoare părea însă încremenită. Nimeni nu vorbea cu nimeni, fiecare se temea de celălalt. Doar privirile inexpressive ni se încrucișau fără reacții, fără viață, lăsând așteptarea să vorbească în locul nostru.

Așa cum fusese convenit, Mircea și-a îndeplinit cu conștiinciozitate îndatorirea de a spăla vasele, iar eu pe aceea de a curăța toaletele. După ora 9, Mircea s-a îndreptat spre telefonul public de sub scară, încercând să-i contacteze pe cei câțiva români pe care îi cunoscuse la Bruxelles.

După mai multe apeluri fără răspuns, a reușit într-un târziu să vorbească cu Horia, un prieten inginer, stabilit de mulți ani în Belgia, căruia i-a povestit repede situația în care ne aflam, întrebându-l dacă nu cunoștea vreun român în Elveția care ar fi putut să ne explice cum am putea ieși din impas și, eventual, să ne pună la curent cu drepturile noastre, ca oameni liberi, care nu aduseserăm niciun prejudiciu țării pe teritoriul căreia ne aflam.

Foarte surprins de situația noastră, Horia i-a sugerat lui Mircea să-i telefoneze la Geneva unei cunoștințe, un tânăr care în România lucrase câțiva ani la Tribunalul mare, în calitate de grefier. Cu siguranță, el auzise de reputatul și venerabilul avocat Niculae Ciobanu, al cărui fiu se afla acum prizonier în lagărul de la Altstätten împreună cu nevasta lui. Entuziasmat și încrezător, Mircea i-a mulțumit lui Horia pentru prețioasa informație, apoi a sunat imediat la Geneva.

După mai multe încercări nereușite, în sfârșit, pe la ora 11, o voce de bărbat tânăr a răspuns la telefon. Era chiar domnul Dan P., în persoană. Mircea se prezentă și îi explică pe larg problema noastră, neuitând să menționeze și faptul că era băiatul Maestrului Ciobanu de la București.

La auzul acestui amănunt, Dan a devenit dintr-o dată mai amabil și chiar dornic să ne ajute. I-a cerut lui Mircea să obțină telefonul direct al doamnei de la intrare, pe care urma să o contacteze imediat. Într-adevar, telefonul de la poartă a sunat și, puțin timp după terminarea convorbirii, doamna respectivă a venit spre noi și i-a spus doar lui Mircea că a doua zi va trebui să se prezinte la Berna, la Poliția pentru străini, unde va fi prezent și domnul Dan P., care s-a oferit să garanteze pentru noi. Cu aceeași ocazie se va solicita și transferul cererii noastre de azil politic de la Berna la Geneva, din motive de necunoaștere a limbii germane și de perfectă stăpânire a francezei.

A doua zi, lucrurile s-au derulat mai ușor decât ne-am fi imaginat. Mircea a fost însoțit la tren de către bucătarul lagărului, care i-a cumpărat și înmănat biletul de tren până la Berna, urându-i „good luck”.

Eu am rămas în continuare în lagărul de la Altstätten, sperând, evident, că un miracol era pe cale să se întâmple. Mă gândeam fără încetare la replica lui Mircea din ziua precedentă, când spăla vasele. Lângă el se afla un african care ștergea și lustruia cu mult sânge oalele inoxidabile pe care Mircea i le dădea spălate. Uitându-se la el, mi-a spus râzând, prin gemulețul care ne separa:

– Cine știe ce profesor universitar o fi fost și el, în țara lui ?!

După ce au fost rezolvate toate formalitățile, Mircea și Dan au luat trenul spre Geneva. Pe seară, i-am sunat și am aflat cu uimire, dar și cu bucurie, că urma să părăsesc și eu lagărul, a doua zi. Funcționarul de la Berna a sunat la Altstätten, confirmând transferul cererii noastre de Refugiati politic „dans la ville du bout du lac”, cum este numită Geneva.

În zorii zilei, am fost și eu condusă la gară de același bucătar, însoțit de două ajutoare. Mi-a cumpărat și mie biletul pentru Geneva și m-a ajutat să urc în trenul cu care urma să traversez Elveția, de la est spre vest. După ce a apărut soarele, această călătorie neașteptată mi-a încălzit sufletul, dându-mi în același timp o vigoare nebănuită. Prin geamul larg și curat al compartimentului, descopeream frumusețea Alpilor, iar la apariția primelor contururi ale lacului Léman, nu mi-am putut reține exclamații de admirație.

Mircea mă aștepta în gara de la Geneva. Din nou liberi și împreună, ne-am strâns puternic la piept. Printre sărutări, încurajați de întorsătura favorabilă pe care o luaseră lucrurile și îmbătați de frumusețea peisajului, ne-am împărtășit cu entuziasm aceeași dorință, sau poate premoniție: aici va fi viața noastră și a copilului nostru.